

РЕШЕНИЕ

№ 219

гр. Пловдив, 15.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, Х СЪСТАВ, в публично заседание на първи февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Пламен П. Чакалов

Членове: Румяна Ив. Андреева А.а
Бранимир В. Василев

при участието на секретаря Ангелинка Ил. Костадинова
като разгледа докладваното от Бранимир В. Василев Въззивно гражданско дело № 20235300503414 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258-273 от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на „ХЪС ТРАНС“ ЕООД с ЕИК 160071375, със седалище и адрес на управление: гр. Пловдив и по насрещна въззивна жалба И. А. П., чрез пълномощника адв.П. В. от АК Бургас срещу решение № 4541/13.11.2023г. по гр. дело № 5751/2023 г. на Районен съд - Пловдив, с което „ХЪС ТРАНС“ ЕООД е осъдено да заплати на И. А. П., сумата от 4 000 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди – болки и страдания от множество увреждания по главата и цялото тяло, вкл. и фрактура/спукване на ляво коляно, в резултат на трудова злополука, настъпила на 26.10.2021г. и установена с акт за трудова злополука 5104-5-17/31.01.2022 г. на ТП на НОИ Пловдив, ведно със законната лихва върху сумата от 4000 лева, считано от 26.10.2021г. до окончателното плащане на дължимата сума. С решението се отхвърля иска за разликата над уважения размер от 4000 лева до пълния предявен размер от 10 000 лева, като неоснователен и недоказан.

Решението се обжалва от „ХЪС ТРАНС“ ЕООД като неправилно, необосновано, постановено при процесуални нарушения. На първо място се сочи, че е допуснато съществено процесуално нарушение като първата

инстанция е оставила без уважение искане за признаване на основание чл.300 от ГПК на задължителната сила на наказателната присъда, постановена от унгарски съд. Сочи се, че такава сила следва да бъде зачетена по решение на СЕС и практика на ВКС. Сочи се, че обезщетението за претърпени неимуществени вреди не е определено правилно, като не са съобразени исканията на чл.52 от ЗЗД и фактите, които се приемат в тази насока са недоказани. Искът е недоказан в тази му част. Сочи се, че съдът неправилно е определил процента на съпричиняване на трудовата злополука, като работника П. е проявил груба небрежност при настъпване на трудовата злополука и при осъществяване на трудовата дейност, а именно при управление на МПС не е употребил елементарно старание и внимание и е пренебрегнал основни правила за безопасност. Сочи се, че съпричиняването би трябвало да е минимум 90 %. Възражава се по отношение на отхвърлянето на възражението за прихващане, които са били свързани с вредите по автомобила в резултат на престъплението, като неправилно не е съобразена присъдата на съда в Унгария. Иска се отмяна на решението, отхвърляне на предявения иск, евентуално намаляване на размера на обезщетението. В случай на отхвърляне на въззивната жалба се иска разглеждане и уважаване на съдебно прихващане в размер на 15 207,45 лв.

Постъпил е отговор на въззивната жалба от И. П., в който същата се намира за неоснователна и се иска потвърждаване на решението в обжалваната му част.

Решението се обжалва от И. А. П., в частта с която искът е отхвърлен за сумата над 4000 лв. до 10000 лв. Сочи се, че са неправилни изводите на съда, че с действията си ищецът е допуснал груба небрежност. Сочи се, че по делото няма назначена автотехническа експертиза, не са прилагани писмени доказателства, като главното доказване на фактите, върху които работодателят е основал възражението си за груба небрежност като доказателствената тежест лежи изцяло върху работодателя. Сочи се, че присъдата на наказателния съд по чл.300 от ГПК е задължителна за гражданския съд, но силата на присъдено нещо важи само за нейния диспозитив по аргумент на чл.305 ал.4 от НПК, т.е. възражението за груба небрежност се приема за недоказано. Иска се отмяна на решението в отхвърлителната част и уважаване на иска изцяло. Претендират се разноси

по делото.

В срок е постъпил отговор на насрещната въззивна жалба от „ХЪС транс“ ЕООД, с който същата се намира за неоснователна. Иска се оставането ѝ без уважение.

Пловдивският окръжен съд, X-ти граждански състав, след като прецени данните по делото въз основа на доводите на страните и при дължимата служебна проверка, намира следното:

Въззивните жалби са допустими, като подадени в законния срок от легитимирани страни, внесена е дължимата държавна такса за въззивно обжалване и е изпълнена процедурата за отговор. Жалбите отговарят на изискванията на закона по форма, съдържание и приложения.

Обжалваното решение не е недопустимо или нищожно при постановяването му не е нарушена императивна материалноправна норма.

Предявени са обективно и субективно съединени иски с правно основание чл.200 ал.1 КТ и чл.86 ал.1 ЗЗД.

РС Пловдив е установил следната безпорна фактическа обстановка. между И. А. П. ЕГН 6811170514 и „ХЪС ТРАНС“ ЕООД , ЕИК 160071375 е възникнало трудово правоотношение, по силата на което ищецът е назначен на длъжност „***“. На 26.10.2021 г. в Унгария при управление на МПС влекач марка „Мерцедес“ с рег. № *** с прикачено полуремарке с рег. № *** в изпълнение на трудовите си задължения по непредпазливост ищецът реализирал ПТП, при което е причинил смъртта на едно лице и причинил телесни увреждания на други две. При ПТП кабината на МПС се деформирала, а ищецът получил множество наранявания по тялото, вкл. по главата и коляното на левия му крак. След произшествието ищецът бил арестуван, а срещу него било образувано наказателно производство, като бил осъден на 24 месеца лишаване от свобода, от която присъда изтърпял 12 месеца в Унгария. С разпореждане № 5104-15-17 от 31.01.2022г. на НОИ – ТП гр. Пловдив приело, че декларираната от „ХЪС ТРАНС“ ЕООД, гр. Пловдив злополука с вх. № 5101-15-23 от 28.10.2021г. е трудова злополука по чл. 55, ал. 1 КСО. При тези факти РС Пловдив е приел, че са налични предпоставките за ангажиране отговорността на работодателя по чл.200 от Кодекса на труда.

Неоснователно е възражението на жалбоподателя „ХЪС ТРАНС“ ЕООД

за допуснато съществено процесуално нарушение като първата инстанция е оставила без уважение искане за признаване на основание чл.300 от ГПК на задължителната сила на наказателната присъда, постановена от унгарски съд. РС Пловдив не е извършвал такова процесуално нарушение като изцяло е приел задължителната сила на присъдата постановена от унгарския съд. Друг е въпроса как от правна страна е интерпретирана задължителната сила на присъдата спрямо настоящия казус, но това е въпрос по съществото на делото и ще се обсъди от въззивния съд по наведените други възражения на жалбоподателя.

Основателно е възражението на жалбоподателя „ХЪС ТРАНС“ ЕООД, ч е обезщетението за претърпени неимуществени вреди не е определено правилно, като не са съобразени исканията на чл.52 от ЗЗД и фактите, които се приемат в тази насока са недоказани от жалбоподателя. РС Пловдив е приел, че съгласно приетата СМЕ при процесното ПТП ищецът е получил тежка контузия на лявото коляно и подбедрица с открити ранина подбедрицата и коляното, спукване на коляното капаче, разкъсно -контузна рана на главата, контузия на гръдния кош и на цялото тяло при деформацията на кабината на товарния аватомобил. РС Пловдив приема, че в съдебно заседание експертът посочва, че травмата на коляното е сериозна предвид срока на пролежаване в болница – 7 месеца, изключително болезнена е и в началото ищецът е изпитвал сериозни болки и страдания. Безспорно се приема, че оздравителния процес е настъпил, като няма данни за накуцване или щадене на крака. За травмата на гръдния кош РС Пловдив приема, че същата води до затруднено дишане и болезненост при дълбоки вдишвания, които отшумяват след около 20 дни.

Според въззивният съд в казуса следва да се има предвид посочения факт в приетата СМЕ, че работникът П. е получил травматични увреждания, които трудно могат да бъдат установени към момента на изработване на експертизата, поради липса на медицинска документация /л.127 от СМЕ/. Второ напълно е установено по делото от СМЕ, че не се установяват оперативни разрези, следи от инвазивни манипулации на лявото коляно или къде да е по тялото. СМЕ /л.128/ ясно сочи, че трудно може да се определи необходимото време за завършване на оздравителните процеси, а данни П. да е бил хоспитализиран или изобщо по някакъв начин лекуван в България няма. По извода на ПРС за пролежаване на работника в болница – 7 месеца, то

такива факти няма доказани по делото. В устните си обяснения дадени в съдебно заседание /л.139/ вещото лице прави предположение, че „вероятно травмите са предизвикали придвижване с помощни средства. От порядъка на месец е било, защото никой няма да го държи 7 месеца в лечебно заведение.“ Тоест по делото не е доказано безспорно и категорично, как точно ищецът се е възстановявал от травмите си и къде е ставало това, ходил ли е с помощни средства или не и за какъв период и лежал ли е в болница и колко е продължило това. При тежаша върху ищеца-работник доказателствена тежест за размера на неговите страдания от причинени от трудовата злополука, според въззивният съд не е доказано тези страдания да са били следствие от много големи болки в коляното и продължително лечение в болница. При тези факти според въззивният съд справедливото обезщетение за неимуществени вреди следва да се намали от 10 000 лева на 5 000 лева, което обезпечение е справедливо и съответства на наистина доказаните телесни повреди на работника в хода на това дело.

Основателно е възражението на жалбоподателя „ХЪС ТРАНС“ ЕООД, че съдът неправилно е определил процента на съпричиняване на трудовата злополука, като работника П. е проявил груба небрежност при настъпване на трудовата злополука и при осъществяване на трудовата дейност, а именно при управление на МПС не е употребил елементарно старание и внимание и е пренебрегнал основни правила за безопасност. Сочи се, че съпричиняването би трябвало да е минимум 90 %. Съответно неоснователно е възражението на работника И. А. П., в частта с която искът е отхвърлен за сумата над 4000 лв. до 10000 лв., като са неправилни изводите на съда, че с действията си ищецът е допуснал груба небрежност. Както и възражението, че по делото няма назначена автотехническа експертиза, не са прилагани писмени доказателства, като главното доказване на фактите, върху които работодателят е основал възражението си за груба небрежност като доказателствената тежест лежи изцяло върху работодателя.

Както вече се посочи РС Пловдив е признал на основание чл.300 от ГПК задължителната сила на влязлата в сила наказателна присъда на унгарския съд. Тоест с този съдебен акт са решени безспорно за настоящите граждански съдилища въпросите какво деяние е извършил осъдения работник, дали то е противоправно и вината на работника. Съгласно рамково решение 2008/675/ПВР на Съвета от 24 юли 2008 година и решение на СЕС

от 21.09.2017г. по дело С-171/16г. настоящия съд е длъжен да вземе предвид постановената присъда в страната член на ЕС, без да е необходимо провеждане на национална процедура за признаване на тази присъда в България. Ето защо и на база на влязлата в сила присъда на унгарския съд /л.108-л.111/ следва да се приеме за доказано, че работникът И. П. е причинил ПТП със смърт на едно лице, като престъплението е извършено по непредпазливост. От присъдата е видно, че причината за настъпването на ПТП е било това, че работникът П. при управление на камиона си по магистралата е нарушил знак за отклонение и напускане на лентата за движение, в която се е движил и знак за ограничение на скоростта за движение.

При тези доказани факти по това дело възражението за наличие на груба небрежност по чл.201 ал.2 от КТ и увеличаване на процента на съпричиняване от 60% на 90%, съдът намира за основателно. С отговора на исковата молба такова възражение е направено и съдът дължи произнасяне по него. Видно от практиката на ВКС / Решение № 291 от 11.07.2012 г. на ВКС по гр. д. № 951/2011 г., IV г. о. и Решение № 60 от 5.03.2014 г. на ВКС по гр. д. № 5074/2013 г., IV г. о. / грубата небрежност е неполагане на грижа, според абстрактен модел - грижата, която би положил и най-небрежният човек, зает със съответната дейност при подобни условия. Намаляване на отговорността на работодателя може да има само при съпричиняване при допуснатата груба небрежност - липса на елементарно старание и внимание и пренебрегване на основни технологични правила и правила за безопасност.

Правилно РС Пловдив е приел, че ищецът-работник е допуснал груба небрежност, изразяваща се в нарушаване на установените в чл.18 ал.1, точка еф, член 27, ал. 1 и член 20, ал. 3 на ПДУП, видно от влязлата в сила присъда на съда, стоящи в пряко-причинна връзка с настъпилата трудова злополука и явяваща се закономерен резултат от несъблюдаването на правилата за движение, като с поведението си ищецът обективно е допринесъл за настъпването на трудовата злополука.

Неоснователно е възражението на работника И. П., че силата на присъдено нещо за присъдата важи само за нейния диспозитив по аргумент на чл.305 ал.4 от НПК, т.е. възражението за груба небрежност се приема за недоказано. По силата на нашето законодателство наказателната присъда е

единство на мотиви и диспозитив, като липсата на мотиви е винаги съществено процесуално нарушение водещо до отмяна на присъдата /чл.335 ал.2 и чл.348 ал.3 т.2 от НПК/.

Според въззивният съд неспазването на двата пътни знака на магистралата в Унгария от работника пряко са довели до настъпването на транспортното произшествие с камиона на работодателя. Дори спазването на едно от двете пътни правила би довело или до избягването на произшествието или силно намаляване на вредите от него. Тоест налице е нарушение на правилата за движение, което е тежко и се дължи изцяло на вина на работника, а не е породено от никакви обективни обстоятелства, като технически проблем или невъзможност за обективна преценка на ситуацията /ПТП е настъпило сутринта в 08,55 часа при условия на много добра видимост за пътни знаци и пътна обстановка/. В тази насока е и Решение № 18 от 8.02.2012 г. на ВКС по гр. д. № 434/2011 г., III г. о. - Тежките нарушения на правилата за движение по пътищата, станали причина за пътнотранспортно произшествие при което е пострадал работникът или служителът, съставляват груба небрежност по смисъла на [чл.201 ал. 2 КТ](#)

Според практиката на ВКС / Решение № 252 от 4.06.2009г. на ВКС по гр. д. № 447/2008г., II г. о и Решение № 14 от 1.03.2010г. на ВКС по гр. д. № 3456/2008г., II г.о./ приетата груба небрежност е предпоставка за компенсации на вините, но не е критерий за определяне на съотношението на тази компенсация, какъвто е единствено обективното съотношение в приносите, респ. този на пострадалия. В казуса обективното съотношение на приносите на работника и работодателя е абсолютно неравен. Това е така, защото спазването на пътните знаци и адекватното управление на камиона по пътя е във властта единствено на управляващия го шофьор и тук работодателя няма как да има голям обективен принос за настъпване на вредата. Ето защо според въззивният съд съпричиняването на работника следва да се увеличи от 60% на 90%. Тоест сумата от по 5 000 лева обезщетение за неимуществени вреди прието за справедливо от въззивният съд, следва да се редуцират 90 %, тоест остават дължими от работодателя 500 лева обезщетение за неимуществени вреди.

Основателно е възражението на жалбоподателя „ХЪС ТРАНС“ ЕООД, по отношение на отхвърлянето на възражението за прихващане, които са били

свързани с вредите по автомобила в резултат на престъплението, свързано с неправилно несъобразена присъда на съда в Унгария. РС Пловдив приема, че от събраните доказателства по делото не се установява каквито и да е умишлени действия от страна на работника, пряко довели до щетите на автомобила, доколкото видно от присъдата ищецът е извършил аварийно спиране. Ето защо съдът счита, че ищецът не е целял настъпването на увреждането на автомобила, както и не може да се приеме, че не е направил нищо, за да предотврати настъпването на вреди по автомобила. Не се установява също така вредите по автомобила да са в резултат на престъпление, доколкото вредите по автомобила не са съставомерни и не са включени в състава на престъплението, за което е осъден ищецът.

Тези правни изводи на РС Пловдив не се споделят от въззивния съд. По нормата на чл.203 ал.2 от КТ ограничената имуществена отговорност на работника за вреди причинени на работодателя отпада в три хипотези. Втората хипотеза е когато вредата е причинена в резултат на извършено престъпление. Като това престъпление може да е извършено и умишлено и по непредпазливост. В тази насока е категорична и правната теория /Трудово право, В.Мръчков, девето издание, стр. 554 и практиката на ВКС - решение № 75/12.05.2014 г. на ВКС по гр.д. № 733/2012г., IV г.о . Не се приема и втория довод на ПРС от настоящия съд, че вредите по автомобила не са съставомерни и не са включени в състава на престъплението, за което е осъден ищецът. Това е така, защото в зависимост от съответната правна система, например българската, по-леките престъпни последици, като телесни повреди на пострадали лица и имуществените вреди се поглъщат от по-тежкия престъпен резултат, а именно смъртта на пострадалото лице и не са част от това състава на повдигнатото по-тежко престъпление. Това обаче не означава, че при ПТП със смъртен случай не се причиняват имуществени вреди и не подлежат на репарация по реда на общия ред – чл.45 и следващите от ЗЗД. В казуса вредите са резултат от деянието на работника, което съставлява престъпление и като резултат от това престъпление настъпват имуществените вреди за работодателя. Тези вреди подлежат на възстановяване по общия ред – чл.45 от ЗЗД, на база на специалната хипотеза на чл.203 ал.2 от КТ. Или както е посочено в решение № 75/12.05.2014г. на ВКС по гр.д. № 733/2012г., IV г.о . основен правен принцип е, че отговорността за вредите, като краен резултат, следва да бъде понесена от

този, който ги е причинил виновно и противоправно.

В казуса възражението за прихващане с неимуществените вреди на работодателя е доказано по основание и частично доказано по размер. Имуществените вреди за претоварване на камиона – влекач Мерцедес с рег. № *** в Унгария в размер на 1 877,59 лева са доказани от фактура /л.54 от гр.д. №578/23г. на РС Бургас/. Доказани са и вреди в размер на 7 440 лева за пътна помощ и репатриране на камиона от Унгария до България /фактура л.55 от същото дело/. Не е доказано обаче възражението за вреди от разликата между действителната стойност на камиона на работодателя /59 000 лева/ и платеното застрахователно обезщетение от застрахователя /47 200 лева/ на стойност 11 800 лева. Това е така, защото при лежаща върху работодателя доказателствена тежест, същият не е доказал действителната стойност на камиона - влекач Мерцедес с рег. № ***. По представеното писмо от застрахователя Булстрад Виена Иншурънс груп /л.61/ тази действителна стойност е 59 000 лева. Тази стойност обаче не може да се приеме за доказана безспорно по делото от съда, защото е дадена от застраховател, а не от вещо лице и обслужва интересите на двете страни по застрахователна сделка, поради което не се приема за обективна и достоверна от съда. Тоест в тази част възражението за прихващане е недоказано. Видно обаче от това писмо на работодателя е платено по застраховката 6 500 лева за репатриране на процесния камион. Тоест от признатата от съда сума платена за репатриране на това МПС от 7 440 лева се изваждат 6 500 лева и остават дължими като реални вреди по това искане само 940 лева. До тази сума възражението по това перо е доказано.

При това положение предявеният иск за неимуществени вреди следва да се отхвърли за сумата на уважената му част от 4 000 лева, поради две основания. Първо поради признато съпричиняване от страна на работника за причиняване на вредите в размер на 90%, като остават дължими 500 лева за обезщетение. Тази сума обаче се редуцира от приетото възражение за прихващане с 1 877,59 лева за вредите за претоварване на стоката на работодателя в Унгария и със сумата 940 лева за пътна помощ за връщане на влекач Мерцедес с рег. № *** от Унгария в България. Поради това иска в уважената му част от 4 000 лева следва да се отхвърли поради основателно възражение за прихващане.

При това решение на основание чл.78 от ГПК решението следва да се отмени и в частта, с която работодателя „ХЪС ТРАНС“ ЕООД е осъден да заплати на адв. П. В. адв. възнаграждение по член 38 от ЗА в размер на 520 лева. и да заплати в полза на държавата, по бюджета на съдебната власт, по сметка на Пловдивския районен съд сумата от 160 лева държавна такса върху уважения иск, както и сумата от 140 лева разноски за съдебно-медицинска експертиза от бюджета на съда. Тези суми не се дължат от работника на основание чл.359 от КТ. В настоящото производство работодателя „ХЪС ТРАНС“ ЕООД не е правил искане за присъждане на разноски и такива не се присъждат от съда.

Мотивиран така съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 4541/13.11.2023г. по гр. дело № 5751/2023 г. на Районен съд - Пловдив, **в частта в която** „ХЪС ТРАНС“ ЕООД е осъдено да заплати на И. А. П., сумата от **4 000 лева**, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди – болки и страдания от множество увреждания по главата и цялото тяло, вкл. и фрактура/спукване на ляво коляно, в резултат на трудова злополука, настъпила на 26.10.2021 г., и установена с акт за трудова злополука 5104-5-17/31.01.2022 г. на ТП на НОИ Пловдив, ведно със законната лихва върху сумата от 4000 лева, считано от 26.10.2021г. до окончателното плащане на дължимата сума **и в частта, с която** „ХЪС ТРАНС“ ЕООД е осъдено да заплати на адв. П. В. адв. възнаграждение по член 38 от ЗА в размер на **520 лева** и да заплати в полза на държавата, по бюджета на съдебната власт, по сметка на Пловдивския районен съд сумата от **160 лева** държавна такса върху уважения иск, както и сумата от **140 лева** разноски за съдебно-медицинска експертиза от бюджета на съда, като вместо това постанови:

ОТХВЪРЛЯ иска предявен от И. А. П., ЕГН 6811170514 срещу „ХЪС ТРАНС“ ЕООД с ЕИК 160071375, със седалище и адрес на управление: гр. Пловдив, район „Северен“, ул.„Пловдив-Север“ №64А за заплащане на сумата от **4 000 лева**, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди – болки и страдания от множество увреждания по главата и цялото тяло, вкл. и фрактура/спукване на ляво коляно, в резултат на

трудова злополука, настъпила на 26.10.2021 г., и установена с акт за трудова злополука 5104-5-17/31.01.2022 г. на ТП на НОИ Пловдив, ведно със законната лихва върху сумата от 4000 лева, считано от 26.10.2021г. до окончателното плащане на дължимата сума, като неоснователен за сумата от **3 500 лева**, а за разликата до **4 000 лева**, поради уважено възражение за прихващане на работодателя „ХЪС ТРАНС“ ЕООД за причинени имуществени вреди със сумата от 1 877,59 лева за вреди за претоварване на стоката на работодателя в Унгария и със сумата 940 лева за пътна помощ за връщане на влекач Мерцедес с рег. № *** на работодателя от Унгария в България.

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалата му част

Решението може да се обжалва при условията на [чл. 280, ал.1 ГПК](#), в едномесечен срок от връчването му на страните пред ВКС на РБ.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____